Poznań, dnia 16 grudnia 2022 r.

WK-0911/38/2022

Pan
Sebastian Wardęcki
Burmistrz
Gminy Opatówek

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok budżetowy 2021, a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole, podpisanym w dniu 20 października 2022 r., spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

I

1. W zakresie prowadzonych w 2021 r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm., a od dnia 01.02.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.), rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz uregulowań wewnętrznych, a mianowicie:
   1) W bilansie z wykonania budżetu Gminy Opatówek sporządzonym na dzień 31.12.2021 r.:
      a) W pozycji I.1 „Zobowiązania finansowe" i w pozycji I.1.2 „Długoterminowe (zobowiązania powyżej 12 miesięcy)" wykazana została kwota 3.901.594,26 zł wynikającą z sald Ma kont 134 „Kredyty bankowe" i 260 „Zobowiązania finansowe", natomiast z ustaleń kontroli (harmonogramów spłat) wynika, że zobowiązania na łączną kwotę 1.032.600,00 zł miały charakter zobowiązań finansowych krótkoterminowych (były płatne w terminie do 12 miesięcy od dnia bilansowego), w związku z powyższym winny zostać wykazane w pozycji I.1.1 „Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)".
      Powyższe działanie stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 i 2, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości.
      Nieprawidłowość polegającą na wykazaniu w bilansie z wykonania budżetu krótkoterminowych zobowiązań finansowych w pozycji dotyczącej długoterminowych zobowiązań finansowych stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2017 (wniosek pokontrolny Nr 1 pkt 4). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych (pismo Nr FN.1710.1.2019) z dnia 4 stycznia 2019 r. Burmistrz, odnośnie wniosku Nr 1 pkt 4 podał, że: „W bilansie, kredyty i pożyczki których termin płatności

przypada w okresie dwunastu miesięcy od dnia bilansowego zostaną wprowadzone jako zobowiązania krótkoterminowe.”.

2) W pasywach bilansu w pozycji III. „Rozliczenia międzyokresowe” wykazano kwotę 793.927,74 zł stanowiącą różnicę pomiędzy saldem Wn i saldem Ma konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” (tzn. saldo sald). Saldo Ma konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” wynosiło 794.722,00 zł (tytułem rozliczeń międzyokresowych związanych z subwencją oświatową przeznaczoną na miesiąc styczeń 2022 r. przekazaną na konto budżetu w grudniu 2021 r.), a saldo Wn powyższego konta wynosiło 794,26 zł (dotyczyło ono naliczonych odsetek od otrzymanej pożyczki podlegających zapłacie w styczniu 2022 r.). W związku z powyższym kwotę 794.722,00 zł należało wykazać w bilansie po stronie pasywów w pozycji III. „Rozliczenia międzyokresowe”, a kwotę 794,26 zł po stronie aktywów w pozycji III. „Rozliczenia międzyokresowe”.
   Powyższe naruszyło przepisy art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

3) W ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego Gminy Opatówek w roku 2021 ewidencjonowano na jednym koncie 139 „Inne środki pieniężne” wiele lokat (sum depozytowych), które były ujęte w banku na odrębnych indywidualnych rachunkach bankowych.
   Powyższe naruszyło zasady funkcjonowania konta 139 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia oraz w załączniku 4.2 do zarządzenia Nr 80/2020 Burmistrza Gminy Opatówek z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim Gminy Opatówek, w którym wskazano, że ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 139 powinna zapewnić ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego, a także według kontrahentów.

4) Kontrola wykazała, że wynik wykonania budżetu za rok 2020 został przeksięgowany z konta 961 „Wynik wykonania budżetu” na konto 960 „Skumulowane wyniki budżetu” z datą 31.12.2021 r. - zamiast pod datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2020.
   Powyższe naruszało przepisy art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z § 26 ust. 2 rozporządzenia oraz było niezgodne z opisem do konta 960 wskazanym w załączniku Nr 2 do rozporządzenia oraz w załączniku 4.1 do zarządzenia Nr 80/2020 Burmistrza Gminy Opatówek z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim Gminy Opatówek, w którym wskazano, że ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 139 powinna zapewnić ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego, a także według kontrahentów.

5) Na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe” w roku 2021 ujęto należności (zaległości) z tytułu podatku od nieruchomości, które zostały objęte wpisem na hipotekę dłużnika w kwocie 42.624,00 zł. Powyższe działanie było niezgodne z opisem do konta 226 wskazanym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia oraz w załączniku 4.2 do zarządzenia Nr 80/2020 Burmistrza Gminy Opatówek z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim Gminy Opatówek. Zaległości objęte wpisem na hipotekę dłużnika nie są należnościami długoterminowymi w związku z powyższym winny być ujęte na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.
   Nieprawidłowość polegającą na ujmowaniu na koncie 226 należności (zaległości) objętych wpisem na hipotekę dłużnika stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli

gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2017 (wniosek pokontrolny Nr 1 pkt 8). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych (pismo Nr FN.1710.1.2019) z dnia 4 stycznia 2019 r. Burmistrz, odnośnie wniosku Nr 1 pkt 8 podał, że: „Zobowiązano pracowników do przestrzegania zasad funkcjonowania kont wynikających z załącznika nr 2 i 3 do rozporządzenia.”.

2. W zakresie sprawozdawczości budżetowej stwierdzono przypadki naruszenia przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564, ze zm.), a mianowicie:
   1) W sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym na koniec 2021 r. dla Gminy Opatówek w pozycji „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wykazano kwotę 18.443.589,77 zł, pomimo że saldo Wn konta 133 „Rachunek budżetu” na dzień 31.12.2021 r. wykazywało kwotę 17.035.817,02 zł, co daje różnicę w kwocie 1.407.772,75 zł. Na wskazaną różnicę składają się środki znajdujące się na rachunkach innych jednostek organizacyjnych Gminy Opatówek.
      Powyższe naruszyło przepis § 22 ust. 1 załącznika Nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
   2) W rocznym sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy oraz w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Miejskiego za okres od początku roku do 31.12.2021 r. nieprawidłowo wykazano:
      a) skutki obniżenia górnych stawek podatków, gdzie w zakresie podatku od nieruchomości dokonano ich zawyżenia o kwotę 42.725,27 zł,
      b) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, gdzie w zakresie rozłożenia na raty zaległości z tytułu podatku od środków transportowych wykazano kwotę zaniżoną o kwotę 5.371,00 zł.

      Powyższe naruszyło przepisy § 3 ust. 1 pkt 9 i pkt 11 lit. a oraz § 7 ust. 4 załącznika Nr 36 rozporządzenia.
      W trakcie czynności kontrolnych sporządzono korektę sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP i przekazano je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w dniu 7.10.2022 r.

3. W zakresie sprawozdawczości sporządzanej na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396, ze zm.) kontrola wykazała, że sporządzone według stanu na koniec IV kwartału 2021 r. sprawozdanie łączne Gminy Opatówek Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji nie wynikało ze sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz własnego sprawozdania jednostkowego, co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.
   Powyższe wynikało z tego, że w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Miejskiego Gminy Opatówek Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wykazano dane w oparciu o ewidencję Urzędu jako jednostki budżetowej, natomiast nie wykazano zobowiązań wynikających z ksiąg budżetu (organu), które były wykazane w sprawozdaniu łącznym w kwocie 3.900.800,00 zł.
   Powyższe naruszało przepisy § 4 ust. 1 pkt 1 i § 4 ust. 2 rozporządzenia, zgodnie z którymi sprawozdanie jednostkowe winno być sporządzane na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki, a w przypadku jednostki samorządu terytorialnego własne sprawozdanie jednostkowe obejmuje zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową, jak i jej organ.

4. Dwie z prowadzonych „Ksiąg druków ścisłego zarachowania” dotyczące druków KP i K-103 nie zawierały adnotacji wymaganej przepisem § 35 ust. 1 załącznika do zarządzenia Nr 81/2020 Burmistrza Gminy Opatówek z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji kontroli finansowej, sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych oraz ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Miejskim Gminy Opatówek.
   W złożonym na tę okoliczność wyjaśnieniu Skarbnik wskazał:
   „Nie podpisano wydanej księgi druków ścisłego zarachowania najprawdopodobniej ze względu na moją nieobecność w pracy a pracownik księgę druków ścisłego zarachowania otrzymał i później zapomniał dać do podpisu. Wszystkie wydawane kwitariusze przychodowe są przeze mnie podpisane. Księga druków ścisłego zarachowania dotycząca KP jest prowadzona przez ostatnie lata komputerowo ze względu na drukowanie pokwitowań przez kasjerkę w programie komputerowym”

5. W dniu 11.12.2020 r. Burmistrz Gminy Opatówek zawarł umowę na prowadzenie kompleksowej obsługi bankowej budżetu Gminy Opatówek i jednostek podległych. W związku z zawartą umową bank otworzył i prowadził rachunki bieżące i pomocnicze dla jednostek organizacyjnych Gminy. Z ustaleń kontroli, wynika że w związku z zawartą umową prowadzone były również rachunki bankowe dla Gminnego Ośrodka Kultury w Opatówku i Gminnej Biblioteki Publicznej w Opatówku.
   Objęcie powyższą umową rachunków bankowych samorządowych instytucji kultury, które zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194, ze zm.) posiadają osobowość prawną, naruszyło zasady samodzielności zarządzania i gospodarowania tych jednostek wynikające z art. 14 ust. 1 i 2, art. 17 i art. 27 powyższej ustawy, art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, ze zm., a od dnia 27.07.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, ze zm.) oraz z art. 38 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, ze zm.).

   Z ustaleń kontroli wynika również, że w postępowanie o udzielenie zamówienia na „Kompleksową obsługę bankowa budżetu Gminy Opatówek i jej jednostek podległych” zostało przeprowadzone w oparciu o zarządzenie Nr 5/2016 Wójta Gminy Opatówek z dnia 28.01.2016 r. w sprawie ramowych procedur udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nie przekraczającej równowartości kwoty 30.000 euro netto. Z „Protokołu wyboru wykonawcy” wynika, że zapytanie ofertowe o sygnaturze Fn. 351.1.2020 opublikowano na stronie BIP Gminy Opatówek oraz poinformowano telefonicznie o opublikowaniu na stronie internetowej tej informacji 3 wykonawców.
   Powyższe narusza zasady określone przez Burmistrza we wskazanym powyżej zarządzeniu, zgodnie z którymi „Zapytanie ofertowe” powinno być skierowane do trzech potencjalnych wykonawców w formie pisemnej, pocztą lub faxem.

6. W wyniku kontroli wykonywania obowiązków organu podatkowego w zakresie prawidłowości wymiaru, poboru oraz poprawności ewidencji podatków w badanej w trakcie kontroli próbie stwierdzono nieprawidłowości naruszające m.in. przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, ze zm., a od dnia 23.08.2021 roku Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, ze zm.), a mianowicie:
   1) W badanej próbie dokumentów stwierdzono przypadki gdy w sytuacji kwitowania odbioru decyzji wymiarowych przez osoby niebędące adresatami na potwierdzeniach odbioru nie zamieszczano informacji o statusie odbierającego względem adresata a także nie zamieszczano informacji o zobowiązaniu się osoby odbierającej do oddania

pisma adresatowi. Brak tych informacji spowodował, że organ podatkowy nie posiadał informacji, czy dane decyzja wymiarowa była doręczona skutecznie i zgodnie z przepisami rozdziału 5 działu IV ustawy Ordynacja podatkowa. Powyższe działanie naruszało przepisy art. 149 w związku z art. 144 ustawy Ordynacja podatkowa.

Nieprawidłowość polegającą na nieprawidłowy udokumentowaniu doręczenia zastępczego w postępowaniu podatkowym stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2017 (wniosek pokontrolny Nr 5 pkt 1). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych (pismo Nr FN.1710.1.2019) z dnia 4 stycznia 2019 r. Burmistrz, odnośnie wniosku Nr 5 pkt 1 podał, że: „Pouczono sołtysów, aby w przypadku nieobecności adresata, stosowali zasady doręczenia zastępczego określona w art. 149, Ordynacji podatkowej, poprzez wskazanie osoby odbierającej, jej powiązania z adresatem i zobowiązania do przekazania adresatowi odebranej korespondencji.”.

2) Przypisu zobowiązań podatkowych wynikających z decyzji wymiarowych dokonywano w terminie wystawienia decyzji, a nie pod datą ich doręczenia, co stanowiło naruszenie przepisów art. 21 § 1 pkt 2 i art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości i planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375).
3) Stwierdzono przypadki, iż organ podatkowy w odniesieniu do współmałżonków posiadających nieruchomości będące przedmiotem ich współwłasności wydawał i doręczał jedną decyzję w sprawie podatku od nieruchomości jednemu ze współmałżonków zamiast wystawiać odrębne decyzje dla poszczególnych współmałżonków w związku z posiadanymi przez nich współwłasnościami.
   Powyższe naruszało przepisy art. 92 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa oraz art. 3 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170, ze zm.). Stosowanie do przepisu art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany stanowi współwłasność lub znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowi odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy od nieruchomości lub obiektu budowlanego ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach, z zastrzeżeniem przepisów art. 3 ust. 4a-6 powyższej ustawy.
4) W księgach Urzędu Miejskiego Gminy Opatówek do konta pozabilansowego 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników” prowadzono konta szczegółowe według poszczególnych inkasentów natomiast nie prowadzono kont analitycznych według rodzajów podatków. Powyższe naruszyło przepis § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

7. Kontrola działań podejmowanych przez organ podatkowy w celu wyegzekwowania zaległości z tytułu podatków i opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wykazała, że wystąpiły przypadki gdy nie podejmowano terminowych czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, takich jak upomnienia i tytuły wykonawcze.
   Powyższe działanie stanowiło naruszenie przepisów art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, ze zm.), a także § 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010

roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375).

Nieprawidłowość polegającą na nieterminowym podejmowaniu czynności egzekucyjnych stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2017 (wniosek pokontrolny Nr 6). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych (pismo Nr FN.1710.1.2019) z dnia 4 stycznia 2019 r. Burmistrz, odnośnie wniosku Nr 6 podał, że: „Zobowiązano pracowników do podjęcia działań mających na celu wyegzekwowanie dochodów z tytułu należności podatkowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. W najbliższym czasie zostaną skierowane tytuły wykonawcze do Urzędu Skarbowego w celu wyegzekwowania zaległości podatkowych. Pracownicy zostali też zobowiązani do podjęcia działań, aby nie dopuszczać do przedawnienia należności z tytułu dochodów budżetowych.”.

8. Z ustaleń kontroli wynika, że Skarbnik Gminy pełnił jednocześnie funkcję głównego księgowego Urzędu Miejskiego Gminy Opatówek. W powyższym zakresie kontrola wykazała, że obowiązywały następujące upoważnienia:
   1) upoważnienie z dnia 01.10.2007 r. udzielone Skarbnikowi na podstawie przepisów art. 44 ust. 1 i 2 w związku z art. 45 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych do *„sprawdzenia pod względem formalno – rachunkowym dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych w jednostce: Urząd Gminy w Opatówku”,*
   2) pismo z dnia 01.10.2007 r. w którym wskazano *„Zgodnie z art. 4 Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (...) czynię Panią z dniem 1 października 2007 r. odpowiedzialną za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, określonych ustawą.”.*

   Wskazana w upoważnieniu z dnia 01.10.2007 r. ustawa utraciła moc z dniem 31.12.2009 r., z wyjątkiem części przepisów, które utraciły moc w okresie późniejszym, w tym ostatnie z nich utraciły moc z dniem 31.12.2013 r.

   Stosownie do przepisów art. 53 ust. 2 i 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm., a od dnia 18.02.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.) kierownik jednostki może powierzyć określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej pracownikom jednostki. Przyjęcie obowiązków przez te osoby powinno być potwierdzone dokumentem w formie odrębnego imiennego upoważnienia albo wskazania w regulaminie organizacyjnym tej jednostki. Głównym księgowym jednostki sektora finansów publicznych jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie:

   1) prowadzenia rachunkowości jednostki;
   2) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi;
   3) dokonywania wstępnej kontroli:

   a) zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,

   b) kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

   Nieprawidłowość polegającą na pozostawieniu w obrocie prawnym upoważnienia z dnia 01.10.2007 r. udzielonego Skarbnikowi na podstawie przepisów art. 44 ust. 1 i 2 w związku z art. 45 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych do sprawdzania pod względem formalno-rachunkowym dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych w jednostce, stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2017 (wniosek pokontrolny Nr 2). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych Nr FN.1710.1.2019 z dnia 4 stycznia 2019 r. Burmistrz, odnośnie wniosku Nr 2 podał, że: „Przystąpiono do weryfikacji wydanych upoważnień i pełnomocnictw w zakresie aktualizacji podstaw prawnych, a w przypadku, gdy wskazane podstawy prawne są nieaktualne przestąpiono do wydania nowych, opartych o obowiązujące przepisy prawne”.

9. Dochody uzyskane w 2021 r. przez Gminę Opatówek związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (rozdział 90002) wyniosły łącznie 2.634.411,13 zł (na kwotę planowaną 2.617.300,00 zł), z tego: opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi 2.594.726,95 zł (§ 0490). Wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu (rozdział 90002) wyniosły łącznie 3.278.715,14 zł (na kwotę planowaną 3.355.100,00 zł). Powyższe oznacza, że wydatki związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi są wyższe od uzyskanych dochodów. Powstały zatem niedobór został sfinansowany innymi środkami własnymi Gminy.

   W dniu 10 listopada 2021 r. Rada Miejska Gminy Opatówek podjęła uchwałę Nr 264/21 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi gdzie w § 1 wskazano *„Postanawia się o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi”.*

10. Burmistrz nie ustalił stawki za jeden kilometr przebiegu samochodu osobowego dla celów rozliczenia kosztów podróży służbowej pracownika odbytej samochodem osobowym niebędącym własnością pracodawcy. Zgodnie z przepisami § 3 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167) na wniosek pracownika pracodawca może wyrazić zgodę na przejazd w podróży krajowej lub podróży zagranicznej samochodem osobowym, motocyklem lub motorowerem niebędącym własnością pracodawcy. W przypadkach, o których mowa w ust. 3, pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów przez stawkę za jeden kilometr przebiegu, ustaloną przez pracodawcę, która nie może być wyższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2140, ze zm., a od dnia 19.05.2021 r. Dz. U. z 2021 r., poz. 919, ze zm.).
    Z oświadczenia inspektora ds. kadr i organizacji, wynika że: „*pracownicy odbywający podróż służbową samochodem osobowym niebędącym własnością pracodawcy rozliczani są na podstawie stawki za 1 km przebiegu pojazdu określonej w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych. motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy”.*

11. Kontrola wydatków bieżących z tytułu podróży służbowych zagranicznych, wykazała że nie wypłacono zaliczki na pokrycie niezbędnych kosztów podróży służbowej zagranicznej (Ukraina) na podstawie polecenia wyjazdu służbowego Nr 1/2021 z dnia 20.08.2021 r. Zgodnie z § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167) pracownik otrzymuje zaliczkę w walucie obcej na niezbędne koszty podróży zagranicznej, w wysokości wynikającej ze wstępnej kalkulacji tych kosztów.
    Rachunek kosztów podróży rozliczono w dniu 08.09.2021 r. Wypłacono dietę w wysokości obowiązującej dla docelowego państwa podróży zagranicznej (Ukraina – euro). Zastosowano kurs euro z dnia poprzedzającego dzień rozliczenia (Tabela nr 173/A/NBP/2021 z dnia 07.09.2021 r.).

12. Kontrola wydatków bieżących wykazała przypadki regulowania zobowiązań po terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, co stanowiło naruszenie przepisu art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869, ze zm., a od dnia 18.02.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.), a mianowicie:
    1) Fakturę Nr 12/2021 z dnia 20.11.2021 r. na kwotę 4.500,00 zł z terminem płatności 14 dni od daty wpływu (wpływ do Urzędu w dniu 23.11.2021 r.) zapłacono w dniu 16.12.2021 r. tj. 9 dni po upływie terminu płatności określonego na fakturze.
    2) Fakturę Nr 253/2021 z dnia 30.11.2021 r. na kwotę 7.380,00 zł z terminem płatności do dnia 14.12.2021 r. (wpływ do Urzędu w dniu 03.12.2021 r.) zapłacono w dniu 31.12.2021 r. tj. 17 dni po upływie terminu płatności określonego w fakturze.

    Nieterminowa płatność ww. zobowiązań nie skutkowała zapłatą odsetek.

    Nieprawidłowość polegajacą na nieterminowym regulowaniu zobowiazań stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2017 (wniosek pokontrolny nr 7). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych nr FN.1710.1.2019 z dnia 4 stycznia 2019 r. Burmistrz odnośnie wniosku pokontrolnego nr 7, podał że: „Przy okonywaniu wydatków z budżetu przestrzegane są i były zasady określone w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.) oraz wydatki dokonywane są w sposób celowy i oszczędny zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy. Ponadto zobowiązałem pracowników merytorycznych do przestrzegania terminu przekazywania faktur do zapłaty tak aby nie skutkowały odsetkami lub karami".

13. W 2021 r. dokonano wydatków ze środków publicznych z naruszeniem zasad określonych przepisami art. 44 ust. 3 pkt 1, art. 254 pkt 3 i art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm., a od dnia 18.02.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.) w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, ze zm., a od dnia 27.07.2021 r. Dz. U. z 2021 r., poz. 137, ze zm.), a mianowicie ze środków zaplanowanych w dz. 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa", rozdz. 75412 „Ochotnicze straże pożarne" § 4300 „Zakup usług pozostałych" uregulowano fakturę Nr 12/2021 z dnia 20.11.2021 r., na kwotę 4.500,00 zł za posiłek regeneracyjny podczas zjazdu Zarządu Oddziału Gminnego OSP w Opatówku. Fakturę pod względem merytorycznym sprawdził i podpisał Prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Opatówku, co było niezgodne z § 17 pkt 6 Załącznika Nr 1 do Zarządzenia Burmistrza Gminy Opatówek nr 81/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r w sprawie Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy w Opatówku.
    Z wyjaśnienia Sekretarza Gminy, wynika że „*faktura dotyczy posiłku regeneracyjnego w ramach szkolenia oraz posiedzenia Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP, w którym uczestniczyli druhowie z terenu Gminy Opatówek. Potwierdzenia wydatku dokonał (...), który pełnił funkcje Prezesa Zarządu Oddziału Gminnego Związku z OSP RP, ze względu na długotrwałą nieobecność Komendanta Gminnego OSP (...), będącego pracownikiem Urzędu Miejskiego Gminy Opatówek, przebywającego wówczas na zwolnieniu lekarskim*".

14. Stwierdzono przypadek klasyfikowania wydatku niezgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.), a mianowicie wydatek na kwotę 116,87 zł wynikający z faktury nr 9/10353/2021 z dnia 12.02.2021 r. wystawionej przez DINO POLSKA S.A. za karmę dla zwierząt sklasyfikowano w § 4300 „Zakup usług

pozostałych" zamiast w § 4220 „Zakup środków żywności", co było niezgodne z opisami do powyższych paragrafów wynikającymi z załącznika nr 4 do rozporządzenia.

15. W umowie na „Zimowe utrzymanie dróg gminnych na terenie Gminy Opatówek w sezonie 2020/2021" zawartej w dniu 30.12.2020 r. nie określono wartości ogółem, ani maksymalnej wartości zaciągniętego zobowiązania. W § 3 umowy zapisano: „*za wykonanie przedmiotu umowy Zamawiający zapłaci Wykonawcy kwotę 220,00 zł netto, 237,60 zł brutto za jedną godzinę wykonanej usługi odśnieżania oraz kwotę 2.800,00 zł netto, 3.024,00 zł brutto za użycie 1 szt. piaskarki. Wynagrodzenie wypłacane będzie w terminie 14 dni od daty dostarczenia faktury. Integralną częścią każdej faktury jest załącznik z ilością przepracowanych godzin w danym dniu*". Brak określenia wartości świadczonej usługi w zawartej umowie uniemożliwia ustalenie, czy zobowiązanie wynikające z umowy zmieści się w planach finansowych jednostki w okresie realizacji umowy. Stosownie do przepisu art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm., a od dnia 18.02.2021 r. poz. 305, ze zm.) jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

    Nieprawidłowość polegającą na braku określenia maksymalnej wartości zaciągniętego zobowiązania stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za 2017 rok (wniosek pokontrolny nr 11). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych nr FN.1710.1.2019 z dnia 4 stycznia 2019 r. Burmistrz w zakresie wniosku pokontrolnego nr 11, podał że: „Zobowiązałem pracowników przygotowujących umowy na świadczenie usług do określania maksymalnej kwoty wysokości wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy w tych umowach".

16. W badanej w trakcie kontroli próbie dokumentów w sprawie zwrotu podatku akcyzowego wynikającego z ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2188, ze zm.) stwierdzono, że w wydanych decyzjach, w przypadkach ustalenia decyzją Burmistrza kwoty zwrotu niższej od kwoty wynikającej z sumy załączonych do wniosku faktur z uwagi na przekroczenie ustalonego zgodnie z przepisami prawa rocznego limitu, wniosek uwzględniono w części mieszczącej się w granicach limitu. W takich przypadkach wydane decyzje: (nr 3153.1.232.A.II.2021; nr 3153.1.221.A.II.2021; nr 3153.1.203.A.II.2021; nr 3153.1.176.A.II.2021; nr 3153.1.55.A.II.2021; nr 3153.1.1.A.II.2021; nr 3153.1.20.A.II.2021) nie zawierały rozstrzygnięcia o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego w wysokości przekraczającej roczny limit. Zaniechaniem tym naruszono przepisy określone w art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz art. 104 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm., a od dnia 21.04.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.).

17. Kontrola dotacji celowej udzielonej Klubowi Sportowemu Opatówek w wysokości 83.000,00 zł, w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, ze zm.) na finansowe wsparcie realizacji zadania publicznego „Wspieranie i upowszechnienie kultury fizycznej i sportu w 2021 roku w gminie Opatówek", wykazała że nie sporządzono aneksów do umowy zawartej w dniu 17.02.2021 r., w związku z wnioskami Klubu o zmianę kwoty wydatków w zakresie poszczególnych pozycji kosztorysu ofertowego (wniosek z dnia 30.06.2021 r.

oraz wniosek z dnia 28.09.2021 r.). Wnioski zostały pozytywnie zaakceptowane przez Burmistrza.

Niesporządzenie aneksów do umowy z dnia 17.02.2021 r. stanowiło naruszenie postanowień § 16 pkt 1 umowy, zgodnie z którym „*Wszelkie zmiany, uzupełnienia i oświadczenia składane w związku z niniejszą umową wymagają zawarcia w formie pisemnego aneksu pod rygorem nieważności".*

Z wyjaśnienia Inspektora, wynika że „*W sprawie braku aneksów do umów dotyczących wykonywania zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu dla Klubów Sportowych, które zawarły umowę z Gminą Opatówek w dniu 17.02.2022 r. – zgodnie z zapisem w uchwale nr 42/11 Rady Gminy Opatówek z dnia 23 marca 2011 r. § 15 dopuszcza się za zgodą stron, możliwość zmiany w ciągu roku zakresu rzeczowego lub warunków realizacji zadania w formie aneksu do umowy. Informuję, że Kluby Sportowe zmiany w kosztorysie ofertowym stanowiącym załącznik nr 2 do umów przedstawiały na piśmie kierowanym do Burmistrza Gminy Opatówek. Po uzyskaniu zgody kluby sportowe wprowadzały zmiany w dokumentach stanowiących rozliczenie przyznanej dotacji".*

18. Kontrola danych zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach publicznych w roku 2021 Gminy Opatówek, przesłanym do Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 24.02.2022 r., wykazała, że w części II sprawozdania ujęto 16 postępowań na roboty budowlane o wartości zawartych umów 8.026.068,06 zł, a zgodnie z Rejestrem Zamówień Publicznych w roku 2021 przeprowadzono 15 postępowań na roboty budowlane o wartości zawartych umów 7.620.211,71 zł.

    Powyższe naruszyło § 1 pkt 3 lit. a) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania (Dz. U. z 2021 r. poz. 2463).

    Po ujawnieniu nieprawidłowości, w dniu 02.09.2022 r. do Urzędu Zamówień Publicznych została przesłana korekta rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach w roku 2021.

19. W zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.), a następnie ustawy z dnia 11 września 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019 r. ze zm., a od dnia 24.06.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm.) kontrolą objęto następujące postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:
    1) Postępowanie w trybie podstawowym na realizację zadania: „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Sierzchów" o wartości szacunkowej ustalonej w oparciu o kosztorys inwestorski na kwotę 322.457,50 zł, co stanowiło równowartość kwoty 75.529,36 euro. Postępowanie wszczęto ogłoszeniem o zamówieniu zamieszczonym w dniu 03.08.2021 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 2021/BZP 00134916/01, w odpowiedzi na które złożono jedną ofertę.

        Postępowanie zakończono udzieleniem zamówienia na podstawie umowy zawartej w dniu w dniu 10.09.2021 r. z wybranym wykonawcą, za wynagrodzeniem 364.261,43 zł z VAT.

        Kontrola postępowania wykazała, że Poręczenie nr 45/09/2021/PNW Należytego Wykonania Umowy w tym Należytego Usunięcia Wad zostało wystawione w dniu 16.09.2021 r. przez Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A. w Poznaniu jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy pn. „Przebudowa drogi gminnej w m. Sierzchów" znak sprawy Zp.In.271.15.2021 tj. 6 dni po zawarciu umowy,

co było niezgodne z pkt 24 SWZ - *„Wymagania dotyczące zabezpieczenia należytego wykonania umowy a) Wykonawca zobowiązany jest przed zawarciem umowy wnieść zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5 % ceny brutto podanej w ofercie…”* i naruszyło przepis art. 449 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.
W złożonym na powyższą okoliczność wyjaśnieniu, wskazano że: „*Rozbieżność dat na w/w dokumentach wynika z tego, że podczas podpisywania umowy Wykonawca przedstawił poręczenie należytego wykonania umowy na którym została podana zła kwota poręczenia w zakresie roszczeń z tytułu rękojmi za wady. Umowa została podpisana w dniu 10 września 2021 r., a Wykonawca został zobowiązany do poprawienia poręczenia z prawidłową kwotą. Poprawne poręczenie należytego wykonania umowy zostało dostarczone z datą 16.09.2021 r.”*

2) Postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania „Odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Opatówek oraz z terenów niezamieszkałych administrowanych przez gminę Opatówek”, o wartości szacunkowej ustalonej w oparciu o wyliczenia zawarte w Karcie zamówienia publicznego, na kwotę 4.042.846,16 zł, co stanowiło równowartość kwoty 946.957,62 euro.
Postępowanie wszczęto w listopadzie 2020 r. Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 24.11.2020 r. pod numerem 564605-2020-PL (2020/S 229-564605) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Opatówek w dniu 24.11.2020 r., w którym znajdował się link odsyłający do przetargu zamieszczonego na platformie zakupowej e-ProPublico. W postępowaniu złożono trzy oferty. Postępowanie zakończono udzieleniem zamówienia na podstawie umowy zawartej w dniu 29.01.2021 r. z wybranym Wykonawcą, za wynagrodzeniem 3.695.516,32 zł z VAT. Termin wykonania umowy: od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

W Uchwale Nr 197/21 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2021, zaplanowano wydatki na realizację umowy w roku 2021, w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi” § 4300 „zakup usług pozostałych” w kwocie 2.607.000,00 zł.
W § 8 uchwały określono, że Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania do wysokości 8.000.000,00 zł.
W załączniku nr 2 „Przedsięwzięcia WPF” do Uchwały Nr 196/21 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Opatówek na lata 2021-2026 nie ujęto zadania wynikającego z powyższej umowy.

Termin realizacji umowy przekraczał rok budżetowy, w którym została zawarta i zobowiązanie z niej wynikające należało ująć jako przedsięwzięcie w wykazie do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Opatówek na dzień zawarcia umowy, zgodnie z przepisami art. 226 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm., a od dnia 18.02.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.).

20. W toku kontroli ustalono, że Gmina Opatówek jest członkiem Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” z siedzibą w Kaliszu.

W § 1 ust. 1 statutu Związku (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r. poz. 8287) określono, iż „Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina" zwany dalej „Związkiem", jest związkiem międzygminnym w rozumieniu art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym".
Przepis art. 64 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że: „*w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych gminy mogą tworzyć związki międzygminne. Związek międzygminny może być tworzony również w celu wspólnej obsługi, o której mowa w art. 10a*".
Zgodnie z § 3 ust. 1 statutu Związku (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r. poz. 8287) zadaniem związku jest:

1) wybudowanie i eksploatacja Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw", przetwarzającego odpady komunalne w instalacjach, jakimi dysponuje Związek,
2) realizacja usługi zagospodarowania odpadów, w szczególności zbierania i przetwarzania w instalacjach jakimi dysponuje Związek, odpadów komunalnych wytworzonych, odebranych i zebranych na terenie gmin – uczestników Związku:
   — dostarczonych przez podmioty, którym gminy powierzyły odbiór odpadów komunalnych lub odbiór i zagospodarowanie odpadów,
   — dostarczanych przez uprawnione podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy.
3) realizacja usługi odbioru i transportu odpadów,
4) prowadzenie działalności edukacyjnej w dziedzinach należących do zakresu działania Związku, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Zgodnie z § 3 ust. 2 statutu wykonywanie powierzonych Związkowi zadań na rzecz gmin uczestników związku następuje na warunkach określonych niniejszym statutem oraz na warunkach szczegółowo ustalonych w umowach zawartych pomiędzy Związkiem a gminami uczestnikami Związku.

Gmina Opatówek reprezentowana przez Burmistrza przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy, zawarła w dniu 4 stycznia 2021 r. umowę Nr 262.1.5.2021 ze Związkiem Komunalnym Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina" reprezentowanym przez Członka Zarządu Związku i pełnomocnika Zarządu Związku, na zagospodarowanie odpadów komunalnych na czas określony – od dnia zawarcia do 31 grudnia 2021 r.

Zamawiający zapłaci Prowadzącemu Instalację cenę według aktualnie obowiązującego cennika z dnia przekazania odpadów. W § 3 ust. 7 umowy, Zamawiający wskazał szacunkowe ilości odpadów przewidzianych do zagospodarowania - łącznie około 3377 Mg. Zgodnie z § 4 ust. 9 umowy, szacunkowa wartość umowy tj. zagospodarowanie szacunkowej ilości odpadów komunalnych, odebranych z terenu Gminy Opatówek, w okresie obowiązywania umowy określonym w § 6 ust. 1 umowy, wg cennika obowiązującego w dniu podpisania umowy, wynosi 1.100.000,00 zł z VAT, tj. 1.018.518,52 zł netto + VAT 8 % w wysokości 81.481,48 zł.

W Uchwale Nr 197/21 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2021, zaplanowano wydatki na realizację zawartej umowy w roku 2021, w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska", rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi" § 4300 „zakup usług pozostałych" w kwocie 2.607.000,00 zł.
W § 8 uchwały określono, że Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania do wysokości 8.000.000,00 zł.

Z postanowień umowy, wynika że Strony zawarły umowę działając na podstawie: art. 1 w związku z art. 5 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2019 poz. 712, ze zm., a od dnia 13.04.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 679) oraz na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r., poz. 797, ze zm. a od dnia 29.03.2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 699, ze zm.).
Zgodnie z art. 1 ustawy o gospodarce komunalnej *ustawa określa zasady i formy gospodarki komunalnej jednostek samorządu terytorialnego, polegające na wykonywaniu przez te jednostki zadań własnych, w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Gospodarka komunalna obejmuje w szczególności zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.*
Stosownie do art. 5 ustawy o gospodarce komunalnej *przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do wykonywania zadań, o których mowa w art. 1, przez związki międzygminne, związki powiatów, związki powiatowo-gminne (związki komunalne), przez związki metropolitalne, przez miasto stołeczne Warszawę oraz w ramach porozumień komunalnych.*
Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o odpadach, *odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliżej położonych miejsc, w których mogą być przetworzone.*

Przeniesienie przez gminy członkowskie na rzecz związku swoich zadań publicznych w zakresie zagospodarowania odpadów nie odbywa się w ramach swobodnej działalności gospodarczej, a więc zlecania wykonywania usług lecz wskutek skorzystania z regulacji administracyjnoprawnych umożliwiających przekazanie tych obowiązków na inny podmiot prawa publicznego. Przekazanie zadania przez gminę związkowi międzygminnemu musi towarzyszyć zapewnienie finansowania jego realizacji. Wynika to z art. 8 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, ze zm.), a także z art. 46 i art. 48 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, ze zm.).

W przypadku przekazania przez gminy członkowskie na rzecz związku swoich zadań publicznych brak jest podstaw prawnych do zawierania umów cywilnoprawnych pomiędzy związkiem a gminami członkowskimi związku, w ramach których gmina członek związku zleca wykonywanie własnych zadań publicznych.

Wyjaśnienie w zakresie przekazania zadania zagospodarowania odpadów komunalnych złożył Kierownik Wydziału Rolnictwa, Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska: *„W odniesieniu do zadanego pytania przez Inspektora Kontroli gospodarki finansowej z Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w sprawie umowy nr 262.1.5.2021 zawartej w dniu 4 stycznia 2021 roku przez Gminę Opatówek ze Związkiem Komunalnym Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina" informuję, że:*
Do dnia 23 września 2022 r. ustawodawca nie wskazywał, iż zagospodarowanie odpadów komunalnych jest zadaniem własnym gminy (nie wynikało to ani z treści ustawy o samorządzie gminnym, ani z treści ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach). Zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach było natomiast zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (art. 3

ust. 2 pkt 2 lit a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).
Tym samym zagospodarowanie odpadów samo w sobie nie było samodzielnym zadaniem własnym gminy podlegającym ewentualnemu przekazaniu na rzecz Związku.
Natomiast Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina" zrealizował przekazane mu zadanie tzn. wybudował, utrzymuje i eksploatuje, stanowiącą jego własność instalację, w której następuje proces zagospodarowania odpadów.
Dodać należy, iż zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych przez Związek nastąpiło także na podstawie przepisów ustawy o gospodarce komunalnej, w szczególności poprzez wybór formy i sposobu prowadzenia działalności przez jednostki samorządu terytorialnego tworzące Związek (art. 1, art. 4 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 5 ustawy o gospodarce komunalnej).

„Decyzją o formie i sposobie prowadzenia działalności z zakresu gospodarki komunalnej jest również decyzja o prowadzeniu jej – czy raczej współprowadzeniu – z innymi j.s.t. (czy to na podstawie porozumienia, czy w ramach związku międzygminnego) lub powierzeniu realizacji zadania przez powołany wspólnie z innymi j.s.t. podmiot (przede wszystkim spółkę kapitałową)." – Ustawa o gospodarce komunalnej. Komentarz dr Jakub Zięta.

Konkludując, Statut Związku stanowi dokument, na podstawie, którego przekazano Związkowi zadanie własne gminy tzn. „wybudowanie i eksploatację Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw".

Zwracamy uwagę, iż zachodzi niespójność pojęciowa w ustawie o samorządzie gminnym, ustawie o utrzymaniu i porządku w gminach oraz ustawie o odpadach. Powoduje ona trudności interpretacyjne obowiązujących przepisów prawa. Przykładowo ustawa o odpadach zawiera definicję legalną „gospodarowania odpadami", ale nie zawiera takiej definicji w odniesieniu do pojęcia „zagospodarowanie odpadów". Natomiast ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach choć posługuje pojęciem „zagospodarowania odpadów", to nie zawiera definicji legalnej tego pojęcia.

Nadmienić należy, iż od dnia 23 września 2021 r. do zadań własnych gminy zalicza się zapewnienie zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami. Zapisano to w treści art. 3 ust. 2 pkt. 6b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepis ten został dodany na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1648).

Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina" realizuje powyższe zadanie na podstawie obowiązującego Statutu i umów zawieranych z gminami, jak również z przedsiębiorcami dostarczającymi odpady, poprzez świadczenie – zgodnie z zapisami Statutu – usługi na rzecz ww. podmiotów.

Podkreślenia wymaga, iż zawarcie przez gminę ze Związkiem umowy na zagospodarowanie odpadów nie wymaga zorganizowania przetargu, gdyż ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przewiduje nakaz stosowania przepisów ustawy do dwóch rodzajów przetargów:
a) na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, albo
b) na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów.
Natomiast nie istnieje podstawa prawna do organizowania przetargu na zagospodarowanie odpadów. Wynika to wprost z treści art. 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach „Wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany udzielić zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c, albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów."

Powyższe znajduje potwierdzenie w orzecznictwie. W uzasadnieniu wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 września 2014 roku sygn. akt II OSK 1314/13, czytamy: „(...) Z przepisu art. 6d ust.1 jednoznacznie wynika, że wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany zorganizować przetarg na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c, albo przetarg na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów. Z powyższego przepisu jednoznacznie wynika, że obowiązek zorganizowania przetargu dotyczy dwóch sytuacji: odbierania odpadów, albo odbierania

i zagospodarowania odpadów. Natomiast ustawodawca nie wprowadził obowiązku zorganizowania przetargu na samo zagospodarowanie odpadów. Można zatem stwierdzić, że przepis art. 6d ust. 1 ustawy z 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach pozostawia zamawiającemu możliwość wyboru co do zakresu usługi objętego przedmiotem zamówienia. To zamawiający rozstrzyga, czy rozpisując przetarg czyni wykonawcę odpowiedzialnym za samo odbieranie odpadów i przekazywanie ich do określonej regionalnej instalacji do ich przetwarzania, czy też zobowiązuje go nie tylko do samego ich odbierania, ale również do zagospodarowania w sposób odpowiadający przepisom prawa. Stąd też twierdzenie, że z przepisu art. 6d wynika również obowiązek organizowania przetargu na samo zagospodarowanie odpadów jest nieprawidłowy, albowiem pozostaje w sprzeczności z jednoznaczną treścią tego przepisu.

(...) Z powyższych przepisów jednoznacznie wynika brak podstawy prawnej do konstruowania istnienia obowiązku zorganizowania przetargu na samo zagospodarowanie odpadów, w tym również brak podstawy prawnej do organizowania przetargu na zagospodarowanie odpadów w przypadku, gdy zadania te ma wykonywać spółka utworzona przez gminę."

Powyższe stanowisko zostało powtórzone także wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 lipca 2015 roku sygn.. akt. II GSK 1188/14.

Na sam koniec dodać należy, iż Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw" posiada status instalacji komunalnej, o której mowa w art. 38b ust. 1 pkt 2 ustawy o odpadach, a zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych poza instalacją komunalną jest zakazane".

21. W zakresie gospodarowania mieniem gminnym stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990, ze zm. a od dnia 21.10.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm.), polegające na braku, w prowadzonej ewidencji gminnego zasobu nieruchomości, informacji o dacie ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, przeznaczeniu w planie zagospodarowania przestrzennego, zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości oraz toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych, co jest niezgodne z art. 23 ust. 1c pkt 5, 6 i 7 ustawy.

22. Kontrola wykazała że nie podjęto czynności zmierzających do wyegzekwowania należności z tytułu:
    1) Sprzedaży mieszkania wraz z gruntem, z płatnością rozłożoną na raty, w badanej próbie od jednego dłużnika, na łączną kwotę 3.129,85 zł (zaległości powstały w latach 2015-2020).
    2) Opłaty za użytkowanie wieczyste, w badanej próbie od jednego dłużnika, na łączną kwotę 14.648,00 zł (zaległości powstały w latach 2020 - 2021).
    3) Odsetek (nie naliczono i w konsekwencji nie wyegzekwowano) z tytułu zaległych wpłat za użytkowanie wieczyste w kwocie 213,27 zł a także niewłaściwie naliczonych należnych odsetek, które w sześciu przypadkach zaniżono łącznie o kwotę 10,92 zł.

Zgodnie z przepisem art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm., a od dnia 18.02.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.) jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Burmistrz i Skarbnik poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym z tytułu nadzoru.

II

Kontrola zagadnień dotyczących naliczania i ewentualnej egzekucji udzielonych bonifikat w przypadkach określonych w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990, ze zm., a od dnia 21.10.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm.) wykazała, iż Rada Gminy Opatówek w uchwale Nr 232/11 z dnia 31 stycznia 2011 r. w sprawie warunków udzielania oraz wysokości stawek procentowych bonifikat przy sprzedaży nieruchomości ustaliła bonifikatę w wysokości 85 % ceny ustalonej zgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy jeżeli nieruchomość jest sprzedawana jako lokal mieszkalny niewpisany do rejestru zabytków na rzecz najemcy, który zajmuje lokal na podstawie umowy najmu z gminą Opatówek oraz złoży wniosek o kupno lokalu w przypadku, gdy nie wszyscy najemcy wystąpią o wykup lokali w budynku przy zapłacie ceny nieruchomości nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność.
W okresie 2018-2021 z gminnego zasobu nieruchomości Gminy Opatówek zbyto jeden lokal mieszkalny wraz z ułamkowym udziałem w gruncie z zastosowaniem bonifikaty w kwocie 79.016,00 zł (rok 2021).
Nie wystąpiły przesłanki uzasadniające żądanie zwrotu udzielonej bonifikaty na podstawie art. 68 ust. 2 ustawy.

III

Przedmiotem kontroli kompleksowej było również osiąganie wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r., poz. 1762, ze zm.).
„Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za rok 2021" zostało sporządzone z datą 04.02.2021 r.
Przeprowadzona w jednostce analiza poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego wykazała, że wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3, w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 ustawy nie osiągnęli nauczyciele mianowani.
W związku z powyższym Gmina Opatówek była zobowiązana do wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających, o których mowa w art. 30a ust. 3 ustawy dla nauczycieli mianowanych w łącznej kwocie 53.407,55 zł. Jednorazowe dodatki uzupełniające dla tej grupy nauczyciel zostały wypłacone w dniu 31.01.2022 r.
W trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej stwierdzono, że wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w roku 2017, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, nie osiągnęli nauczyciele stażyści i kontraktowi w wyniku czego został wypłacony jednorazowy dodatek uzupełniający w łącznej kwocie 19.696,46 zł.

Przedstawiając Panu Burmistrzowi Gminy Opatówek ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Gminy Opatówek, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Skarbnika i służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.) i w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2020 r. poz. 342), a w szczególności:
   1) Stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.
   2) Ewidencję szczegółową do konta 139 „Inne rachunki bankowe" prowadzić w sposób zapewniający m.in. ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego.
   3) Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, iż zgodnie z § 26 ust. 2 rozporządzenia, okresem sprawozdawczym jest miesiąc.
   4) Na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe" ewidencjonować długoterminowe należności lub długoterminowe rozliczenia z budżetem. Natomiast na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych" ewidencjonować należności z tytułu dochodów budżetowych stosowanie do opisu do powyższych kont wskazanego w załączniku Nr 3 do rozporządzenia oraz uregulowaniach wewnętrznych z zakresu zasad (polityki) rachunkowości.

2. Zwiększyć nadzór i kontrole przy sporządzaniu sprawozdań budżetowych oraz zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144), a w szczególności przy sporządzaniu sprawozdań Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego przestrzegać przepisów rozdziału 10 załącznika Nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

3. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. poz. 2396, ze zm.), a w szczególności:
   1) sprawozdania łączne sporządzać, w szczegółowości sprawozdań jednostkowych - na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych i własnego sprawozdania jednostkowego,
   2) sprawozdanie jednostkowe sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki. Mając na uwadze, że stosownie do przepisu § 4 ust. 2 rozporządzenia w przypadku jednostki samorządu terytorialnego własne sprawozdanie jednostkowe obejmuje zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową, jak i jej organ.

4. Księgi druków ścisłego zarachowania prowadzić zgodnie z obowiązującymi, w tym zakresie, uregulowaniami wewnętrznymi.

5. Umowami na obsługę bankową budżetu Gminy Opatówek i jej jednostek organizacyjnych nie obejmować samorządowych instytucji kultury. Stosownie do przepisów art. 14 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194, ze zm.) instytucja kultury uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisu do rejestru prowadzonego przez organizatora. Organizator nie odpowiada za zobowiązania instytucji kultury. Stosowanie do przepisu art. 17 powyższej ustawy dyrektor instytucji kultury zarządza instytucją i reprezentuje ją na zewnątrz.

6. W przypadku zamówień publicznych, do których nie stosuję się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.) ze względu na to, że ich szacunkowa wartość jest niższa od kwoty określonej w przepisie art. 2 ust. 1 pkt 1 powyższej ustawy przestrzegać obowiązujących w jednostce uregulowań wewnętrznych przyjętych w tym zakresie.

7. Zapewnić nadzór i kontrolę nad systemem wymiaru, poboru i egzekucji dochodów podatkowych. Egzekwować od pracowników merytorycznych obowiązek przestrzegania przepisów ustaw podatkowych oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, ze zm.), a w szczególności:
   1) Decyzje wymiarowe doręczać zgodnie z przepisami rozdziału 5 Doręczanie działu IV Postępowanie podatkowe ustawy Ordynacja podatkowa.
   2) Przypisu podatków dokonywać na szczegółowych kontach podatników (podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych) pod datą doręczenia decyzji, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375), w związku z art. 21 § 1 pkt 2 i art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa.
   3) Przy opodatkowaniu nieruchomości lub obiektów budowlanych stanowiących współwłasność osób fizycznych uwzględniać zasadę, że te nieruchomości lub obiekty budowlane stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy od nieruchomości lub obiektów budowlanych ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach (z zastrzeżeniem okoliczności o jakich mowa w art. 3 ust. 4a-6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) co oznacza, że współwłaścicieli należy opodatkować w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, mając na uwadze m.in. przepisy art. 92 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa i art. 3 ust. 1 i 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
   4) Ewidencję analityczną do konta 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników" prowadzić według rodzajów podatków stosownie do przepisu § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375).
   5) Zwiększyć nadzór i kontrolę nad realizacją dochodów z tytułu należności podatkowych pobieranych przez Gminę oraz opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w celu zapewnienia ich egzekucji. Zobowiązać osoby merytorycznie odpowiedzialne do terminowego i systematycznego podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych w stosunku do dłużników, zgodnie z art. 6 § 1

ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, ze zm.) w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2083).

8. Przeprowadzić weryfikację wydanych upoważnień i pełnomocnictw w zakresie aktualności podstaw prawnych ich wydania. W przypadkach, gdy wskazane podstawy prawne są nieaktualne wydać nowe, oparte o obowiązujące przepisy. Powierzając wybranemu pracownikowi obowiązki Głównego księgowego Urzędu Miejskiego Gminy Opatówek przestrzegać przepisów art. 53 ust. 2 i art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.), zgodnie z którymi kierownik jednostki może powierzyć określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej pracownikom jednostki. Przyjęcie obowiązków przez te osoby powinno być potwierdzone dokumentem w formie odrębnego imiennego upoważnienia albo wskazania w regulaminie organizacyjnym tej jednostki. Głównym księgowym jednostki sektora finansów publicznych, zwanym dalej "głównym księgowym", jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie:
   1) prowadzenia rachunkowości jednostki;
   2) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi;
   3) dokonywania wstępnej kontroli:
      a) zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
      b) kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

9. Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519), a w szczególności podjąć działania mające na celu zrównoważenie dochodów z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi z kosztami prowadzenia tej działalności, w celu uniknięcia angażowania innych środków budżetu na finansowanie kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi. Odstępstwem od powyższej reguły może być jedynie regulacja wynikająca z przepisu art. 6r ust. 2da – dodana ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1648), zgodnie z którą rada gminy może postanowić, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku gdy:
   – środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c;
   – celem jest obniżenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych od właścicieli nieruchomości.

10. Ustalić stawkę za jeden kilometr przebiegu samochodu osobowego dla celów rozliczenia kosztów podróży służbowej pracownika odbytej samochodem osobowym niebędącym własnością pracodawcy. Obowiązek ustalenia stawki wynika z § 3 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013r. poz. 167), zgodnie z którym na wniosek pracownika pracodawca może wyrazić zgodę na przejazd w podróży krajowej lub podróży zagranicznej samochodem osobowym,

motocyklem lub motorowerem niebędącym własnością pracodawcy. W przypadkach, o których mowa w ust. 3, pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów przez stawkę za jeden kilometr przebiegu, ustaloną przez pracodawcę, która nie może być wyższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 180, ze zm.).

11. Zwiększyć kontrolę nad rozliczeniami kosztów podróży służbowych. Zobowiązać właściwych merytorycznie pracowników do przestrzegania przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r., poz.167). W przypadku podróży zagranicznych wypłacać zaliczki na niezbędne koszty podróży zagranicznej w wysokości wynikającej z wstępnej kalkulacji tych kosztów, a obowiązek ich wypłaty wynika z § 20 ust. 1 rozporządzenia.

12. Przestrzegać zasady terminowego regulowania zobowiązań, stosownie do przepisu art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1534, ze zm.). Nieterminowe regulowanie zobowiązań skutkować może zapłatą kar i odsetek za zwłokę.

13. Zapewnić przestrzeganie zasad dokonywania wydatków publicznych określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.), a mianowicie wydatków dokonywać zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Wdrożyć procedury kontroli w zakresie dokonywania wydatków publicznych.

14. Zobowiązać pracowników do przestrzegania wymogów dotyczących dowodów księgowych określonych w art. 22 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.) oraz § 17 pkt 6 Załącznika Nr 1 do Zarządzenia Burmistrza Gminy Opatówek nr 81/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy w Opatówku.

15. Dochody i wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513). Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o finansach publicznych dochody i wydatki publiczne klasyfikuje się według: działów i rozdziałów - określających rodzaj działalności oraz paragrafów - określających rodzaj dochodu lub wydatku.

16. W zawieranych przez Gminę umowach określać maksymalną wysokość wynagrodzenia (zobowiązania) za wykonanie przedmiotu umowy w okresie jej realizacji. Umożliwi to kontrolę wysokości zaciągniętych zobowiązań z planem finansowym jednostki w okresie realizacji umowy tj. zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.).

17. W postępowaniu w sprawie zwrotu podatku akcyzowego wynikającego z ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego

wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 846) zapewnić przestrzeganie wymogów określonych w art. 5 ust. 1 i ust. 3 ustawy oraz art. 104 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.). W przypadku ustalenia decyzją zwrotu niższej kwoty od kwoty wynikającej z sumy załączonych do wniosku faktur z uwagi na przekroczenie ustalonego zgodnie z przepisami prawa rocznego limitu, w decyzjach zamieszczać rozstrzygnięcie o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego w wysokości przekraczającej roczny limit.

18. Zwiększyć nadzór i kontrolę przy udzielaniu i rozliczaniu dotacji udzielanych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327), w szczególności zmiany umowy dokonywać na piśmie.

19. W wieloletnich prognozach finansowych w załączniku pn. „Wykaz przedsięwzięć" do WPF wykazywać wszystkie zadania obciążające budżety lat przyszłych, stanowiące przedsięwzięcia w rozumieniu przepisów art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.).

20. Dochować należytej staranności przy sporządzaniu rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych. Sprawozdanie sporządzać zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania (Dz. U. z 2021 r. poz. 2463) z możliwością skorygowania sprawozdania zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.).

21. Zobowiązać merytorycznie odpowiedzialnych pracowników do przestrzegania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.), w szczególności zabezpieczenie należytego wykonania umowy egzekwować zgodnie z art. 449 ust. 3 ustawy.

22. Doprowadzić do zgodności z przepisami prawa realizację usługi zagospodarowania odpadów komunalnych.

23. Zapewnić zachowanie szczególnej staranności w zarządzaniu mieniem gminnym i przestrzegać zasad określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm.) w szczególności: ewidencję gminnego zasobu nieruchomości prowadzić zgodnie z art. 23 ust. 1c ustawy.

24. Przestrzegać postanowień przepisu art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634, ze zm.) zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

25. Na bieżąco przeprowadzać analizę poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń tak, aby nie zachodziła potrzeba wypłaty dodatków uzupełniających.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłaszania zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:
Rada Miejska Gminy Opatówek